

WETTEKSTEN

Financiële Dienstverlening

2022

Drs. Jelle van den Berg
Jan Martijn Hengeveld
Eric Hoepelman LLM MSc

INHOUD

A. BURGERLIJK WETBOEK EN AANVERWANTE WETTEN

9	Boek 1. Personen- en familierecht
143	Wet aanpassing wettelijke gemeenschap van goederen
147	Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek
151	Overgangsrecht huwelijksvermogensrecht 2018
155	Overgangsrecht Wet herziening partneralimentatie
161	Boek 2. Rechtspersonen
375	Boek 3. Vermogensrecht in het algemeen
447	Boek 4. Erfrecht
505	Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek titel 5
513	Boek 6. Algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht
605	Boek 7. Bijzondere overeenkomsten
795	Boek 7A. Bijzondere overeenkomsten; vervolg
801	Wetboek van Koophandel

B. BELASTINGWETTEN

811	ALGEMENE WET
811	Algemene wet inzake rijksbelastingen
859	Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994
887	Besluit belasting- en invorderingsrente
895	INKOMSTENBELASTING
895	Wet inkomstenbelasting 2001
1078	Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001
1088	Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001
1113	Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001
1136	Uitvoeringsregeling willekeurige afschrijving 2001
1140	Besluit geruisloze omzetting standaardvoorwaarden; toelichting
1167	LOONBELASTING
1167	Wet op de loonbelasting 1964
1222	Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965
1240	Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011
1271	VENNOOTSCHAPSBELASTING
1271	Wet op de vennootschapsbelasting 1969
1376	Uitvoeringsbesluit vennootschapsbelasting 1971
1377	Uitvoeringsbeschikking vennootschapsbelasting 1971
1383	Besluit geruisloze terugkeer (artikel 14c van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969). Standaardvoorwaarden en toelichting hierop
1411	Besluit beleggingsinstellingen
1417	DIVIDENDBELASTING
1417	Wet op de dividendbelasting 1965
1433	SUCCESSIEWET
1433	Successiewet 1956
1459	Uitvoeringsbesluit Successiewet 1956
1467	Uitvoeringsregeling schenk- en erfbelasting
1473	Natuurschoonwet

1483	BELASTINGEN VAN RECHTSVERKEER
1483	Wet op belastingen van rechtsverkeer
1499	Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer
1508	Registratiewet 1970
1517	INVORDERINGSWET
1517	Invorderingswet 1990
1545	Uitvoeringsbesluit Invorderingswet 1990
1548	Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990
1575	WAARDERING ONROERENDE ZAKEN
1575	Wet waardering onroerende zaken
1586	Uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten Wet waardering onroerende zaken
C. TOESLAGEN	
1591	INKOMENSAFHANKELIJKE REGELINGEN
1591	Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen
1624	Uitvoeringsbesluit Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen
1626	Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen
1639	ZORGTOESLAG
1639	Wet op de zorgtoeslag
1645	HUURTOESLAG
1645	Wet op de huurtoeslag
1655	Besluit op de huurtoeslag
1659	Regeling huurtoeslaggrenzen 2022
1663	KINDEROPVANGTOESLAG
1663	Wet kinderopvang
1673	Besluit kinderopvangtoeslag
1678	Regeling tot vaststelling premiepercentages werknemers- en volksverzekeringen, maximumpremieloon werknemersverzekeringen en opslag kinderopvangtoeslag
1683	KINDGEBONDEN BUDGET
1683	Wet op het kindgebonden budget
D. SOCIALE ZEKERHEID EN TOEKOMSTVOORZIENINGEN	
1691	Algemene Oudersdomswet
1719	Tijdelijke regeling overbruggingsuitkering AOW
1735	Besluit inkomensondersteuning AOW-ers
1739	Algemene nabestaandenwet
1773	Algemeen inkomensbesluit socialezekerheidswetten
1795	Wet arbeid en zorg
1825	Ziektewet
1883	Algemene Kinderbijslagwet
1903	Besluit uitvoering kinderbijslag
1909	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
1969	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
2031	Werkloosheidswet
2079	Gelijkstellingsregeling arbeidsuren
2085	Besluit nadere regeling verlies van arbeidsuren

2089	Dagloonbesluit werknemersverzekeringen
2113	Wet inkomensvoorziening oudere werklozen
2133	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
2159	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
2185	Toeslagenwet
2205	Participatiewet
2271	Zorgverzekeringswet
2319	Regeling zorgverzekering
2333	Regeling aanwijzing directeur-groootaandeelhouder 2016
2339	Wet studiefinanciering 2000

E. PENSIOENWETGEVING

2401	Pensioenwet
2503	Invoerings- en aanpassingswet Pensioenwet
2525	Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling
2575	Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling
2605	Wet verevening pensioenrechten bij scheiding
2613	Regeling vaststelling regels pensioenberekening voor deelnemingsjaren voor 1 mei 1995
2617	Regeling voor berekening in geval van waarde-overdracht
2621	Regeling vaststelling regels pensioenberekening bij scheiding voor 27 november 1981

F. FINANCIËLE WETGEVING

2631	Wet op het financieel toezicht
2781	Besluit Gedragtoezicht financiële ondernemingen WFT
2865	Tijdelijke regeling hypothecair krediet
2881	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme
2923	Uitvoeringsbesluit Wwft 2018
2943	Wet op het consumentenkrediet

G. CAPITA SELECTA

2947	Overlevingstafel
2949	Register

H. OVERGANGSRECHT

143	Wet aanpassing wettelijke gemeenschap van goederen
147	Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek
151	Overgangsrecht huwelijksvermogensrecht 2018
155	Overgangsrecht Wet herziening partneralimentatie

BOEK 1. PERSONEN- EN FAMILIERECHT

TITEL 1

Algemene bepalingen

Art. 1

1. Allen die zich in Nederland bevinden, zijn vrij en bevoegd tot het genot van de burgerlijke rechten.
2. Persoonlijke dienstbaarheden, van welke aard of onder welke benaming ook, worden niet geduld.
[Zie ook: art. 1.1.1 Ontw.; art. 2 (oud) BW; Gw art. 6, 10, 11, 15; SR art. 90quater, 137c e.v., 429ter, 429quater; EVRM; Verdrag New York 1966 inzake uitbanning van elke vorm van rassendiscriminatie]

Vrijheid tot genot burgerlijke rechten

Art. 2

Het kind waarvan een vrouw zwanger is wordt als reeds geboren aangemerkt, zo dikwijls zijn belang dit vordert. Komt het dood ter wereld, dan wordt het geacht nooit te hebben bestaan.

[Zie ook: art. 1.1.2 Ontw.; art. 3 (oud) BW; BW art. 1:20; BW art. 3:203; BW art. 4:883, 4:946; BW art. 6:198; BW art. 7A:1716; Gw art. 26]

Ongeboren kind

Art. 3

1. De graad van bloedverwantschap wordt bepaald door het getal der geboorten, die de bloedverwantschap hebben veroorzaakt. Hierbij telt een erkenning, een gerechtelijke vaststelling van het ouderschap of een adoptie als een geboorte.
[Zie ook: BW art. 345, 348 e.v. (oud); BW art. 1:41, 197 e.v., 203 e.v., 207 e.v., 229, 232, 392; BW art. 4:879, 888 e.v., 897, 900 e.v., 924; Wet RO art. 10]
2. Door huwelijk of door geregistreerd partnerschap ontstaat tussen de ene echtgenoot dan wel de ene geregistreerde partner en een bloedverwant van de andere echtgenoot dan wel de andere geregistreerde partner aanverwantschap in dezelfde graad als er bloedverwantschap bestaat tussen de andere echtgenoot dan wel de andere geregistreerde partner en diens bloedverwant.
[Zie ook: BW art. 1:30 e.v., 80a e.v., 392 e.v.]
3. Door het eindigen van het huwelijk of geregistreerd partnerschap wordt de aanverwantschap niet opgeheven.
[Zie ook: Ontw. 1.1.2a; BW art. 352 (oud); BW art. 1:149 e.v., 396]

Graad van bloed- en aanverwantschap

TITEL 2

Het recht op de naam

Art. 4

1. Een ieder heeft de voornamen die hem in zijn geboorteakte zijn gegeven.
[Zie ook: BW art. 31 (oud); BW art. 1:19 e.v.]
2. De ambtenaar van de burgerlijke stand weigert in de geboorteakte voornamen op te nemen die ongepast zijn, of overeenstemmen met bestaande geslachtsnamen tenzij deze tevens gebruikelijke voornamen zijn.
3. Geeft de aangever geen voornamen op, of worden deze alle geweigerd zonder dat de aangever ze door een of meer andere vervangt, dan geeft de ambtenaar ambtshalve het kind een of meer voornamen, en vermeldt hij uitdrukkelijk in de akte dat die voornamen ambtshalve zijn gegeven.
4. Wijziging van de voornamen kan op verzoek van de betrokken persoon of zijn wettelijke vertegenwoordiger worden gelast door de rechtbank. De wijziging geschiedt doordat van de beschikking een latere vermelding aan de akte van geboorte wordt toegevoegd, overeenkomstig artikel 20a, eerste lid. In geval van wijziging van de voornamen van een buiten Nederland geboren persoon geeft de rechtbank die de beschikking geeft, voor zoveel nodig ambtshalve hetzij een last

Verkrijging en wijziging van voornamen

tot inschrijving van de akte van geboorte dan wel van de akte of de uitspraak, bedoeld in artikel 25g, eerste lid, hetzij de in artikel 25c bedoelde beschikking. [Zie ook: *Ontw. 1.2.1*; *BW art. 68, 69 (oud)*; *BW art. 1:20 e.v.*; *OBW. art. 1*; *Rv art. 324 lid 1 sub a onder sub 2, 429a e.v., 798 e.v.*]

Art. 5

Verkrijging geslachtsnaam

1. Indien een kind alleen in familierechtelijke betrekking tot de moeder staat, heeft het haar geslachtsnaam. Indien een kind door adoptie alleen in familierechtelijke betrekking tot de vader staat, heeft het zijn geslachtsnaam.
2. Indien een kind door erkenning in familierechtelijke betrekking tot de vader komt te staan, houdt het de geslachtsnaam van de moeder, tenzij de moeder en de erkenner ter gelegenheid van de erkenning gezamenlijk verklaren dat het kind de geslachtsnaam van de vader zal hebben. Van deze verklaring wordt melding gemaakt in de akte van erkenning. De eerste twee volzinnen zijn van overeenkomstige toepassing bij erkenning van een ongebooren kind. De ouders kunnen evenwel ter gelegenheid van de voltrekking van hun huwelijk of van de registratie van hun partnerschap alsnog gezamenlijk verklaren, dat hun kind voortaan de geslachtsnaam van de andere ouder zal hebben. Van deze verklaring wordt een akte van naamskeuze opgemaakt. Indien een kind door gerechtelijke vaststelling van het vaderschap in familierechtelijke betrekking tot de vader komt te staan, houdt het de geslachtsnaam van de moeder, tenzij de moeder en de man, wiens vaderschap is vastgesteld, ter gelegenheid van de vaststelling gezamenlijk verklaren dat het kind de geslachtsnaam van de vader zal hebben. De rechterlijke uitspraak inzake de vaststelling van het vaderschap vermeldt de verklaring van de ouders hieromtrent.
3. Indien een kind door adoptie in familierechtelijke betrekking komt te staan tot beide adoptanten van verschillend geslacht, die met elkaar zijn gehuwd, heeft het kind de geslachtsnaam van de vader, tenzij de adoptanten ter gelegenheid van de adoptie gezamenlijk verklaren dat het kind de geslachtsnaam van de moeder zal hebben. Indien de adoptanten niet met elkaar gehuwd zijn of indien beide adoptanten van hetzelfde geslacht zijn en met elkaar gehuwd zijn, houdt het kind de geslachtsnaam die het heeft, tenzij de adoptanten ter gelegenheid van de adoptie gezamenlijk verklaren dat het een van hun beider geslachtsnamen zal hebben. Indien een kind door adoptie in familierechtelijke betrekking tot de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel van een ouder komt te staan, houdt het zijn geslachtsnaam, tenzij de ouder en diens echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel gezamenlijk verklaren dat het kind de geslachtsnaam zal hebben van de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel, dan wel de geslachtsnaam van die ouder. De rechterlijke uitspraak inzake de adoptie vermeldt de verklaring van de adoptanten hieromtrent.
[Zie ook: *BW art. 1:227 e.v.*]
4. Indien een kind door geboorte in familierechtelijke betrekking tot beide ouders komt te staan, verklaren de ouders gezamenlijk voor of ter gelegenheid van de aangifte van de geboorte welke van hun beider geslachtsnamen het kind zal hebben. Van de verklaring van de ouders die voor de aangifte van de geboorte wordt afgelegd, wordt een akte van naamskeuze opgemaakt. Van de verklaring van de ouders die ter gelegenheid van de aangifte van de geboorte wordt afgelegd, wordt melding gemaakt in de akte van geboorte. De eerste drie volzinnen zijn van overeenkomstige toepassing indien een ouder en zijn echtgenoot of geregistreerde partner die niet de ouder is, van rechtswege gezamenlijk het gezag als bedoeld in artikel 253sa over het kind zullen uitoefenen of uitoefenen. De verklaring die niet ter gelegenheid van de aangifte van de geboorte wordt afgelegd, kan ten overstaan van iedere ambtenaar van de burgerlijke stand worden afgelegd.
[Zie ook: *BW art. 1:19, 19e, 20, 198*]
5. Wordt een verklaring houdende naamskeuze, bedoeld in het vierde lid, voor of ter gelegenheid van de aangifte van de geboorte afgelegd, dan heeft het kind de gekozen naam vanaf de geboorte. Geschiedt de naamskeuze niet uiterlijk ter gelegen-

- heid van de aangifte van de geboorte, dan neemt de ambtenaar van de burgerlijke stand als geslachtsnaam van het kind in de geboorteakte op:
- a. de geslachtsnaam van de vader in geval het kind door geboorte in familierechtelijke betrekking tot beide ouders komt te staan;
 - b. de geslachtsnaam van de moeder in geval een ouder en zijn echtgenoot of geregistreerde partner die niet de ouder is, van rechtswege gezamenlijk het gezag als bedoeld in artikel 253sa over het kind uitoefenen.
6. Indien de moeder na de geboorte van het kind op grond van artikel 199, onderdeel b, het vaderschap van de overleden echtgenoot of geregistreerde partner ontkent of op grond van artikel 198, tweede lid, het moederschap van de overleden echtgenote of geregistreerde partner (*red.*: lees: partner) ontkent en zij ten tijde van de geboorte en van de ontkenning is hertrouwd of een nieuw partnerschap heeft laten registreren, kunnen de moeder en haar echtgenoot of geregistreerde partner gezamenlijk ter gelegenheid van de ontkenning verklaren welke van hun beider geslachtsnamen het kind zal hebben. Van de verklaring van de ouders wordt een akte van naamskeuze opgemaakt. Bij gebreke van een verklaring heeft het kind de geslachtsnaam van de echtgenoot of geregistreerde partner.
7. Indien een kind op het tijdstip van het ontstaan van de familierechtelijke betrekking met beide ouders zestien jaar of ouder is, verklaart het zelf ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand of van de notaris of, in geval van adoptie of gerechtelijke vaststelling van het vaderschap, ten overstaan van de rechter of het de geslachtsnaam van de ene of de andere ouder zal hebben. Van deze verklaring wordt melding gemaakt in de akte van erkenning of in de rechterlijke uitspraak inzake adoptie of gerechtelijke vaststelling van het vaderschap.
[Zie ook: BW art. 1:20]
8. Een verklaring van de ouders als bedoeld in het tweede, derde, vierde of zesde lid, kan slechts ten aanzien van de geslachtsnaam van hun eerste kind worden afgelegd. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van het eerste kind over wie de ouder en zijn echtgenoot of geregistreerde partner die niet de ouder is, van rechtswege gezamenlijk het gezag als bedoeld in artikel 253sa zullen uitoefenen of uitoefenen. Onverminderd het zevende lid, hebben volgende kinderen van dezelfde ouders dan wel kinderen over wie dezelfde ouder en dezelfde echtgenoot of geregistreerde partner die niet de ouder is, van rechtswege het gezag gezamenlijk zullen uitoefenen, dezelfde geslachtsnaam als het eerste kind, met dien verstande dat in het geval dat volgende kinderen blijkens de geboorteakte of krachtens toepasselijk recht een naam hebben die afwijkt van de naam van het eerste kind, de ouders kunnen verklaren dat het desbetreffende kind dezelfde geslachtsnaam zal hebben als het eerste kind. Indien voor de geboorte of ter gelegenheid van de aangifte naamskeuze is gedaan ten aanzien van een kind dat levenloos ter wereld komt of is gekomen, wordt deze keuze opgenomen in de akte, bedoeld in artikel 19i, eerste lid, en geldt zij alleen ten aanzien van dit kind.
9. Is één van de ouders voorafgaand aan het tijdstip waarop de naamskeuze uiterlijk moet zijn gedaan overleden en is de naamskeuze niet gedaan, dan legt de andere ouder een verklaring omtrent de naamskeuze af. Hetzelfde geldt indien één van de ouders wegens diens lichamelijke of geestelijke toestand onder curatele staat dan wel indien ten aanzien van hem of haar een mentorschap bestaat.
[Zie ook: BW art. 1:378 e.v., 450 e.v.]
10. Zijn de vader en moeder onbekend, dan neemt de ambtenaar van de burgerlijke stand in de geboorteakte een voorlopige voornaam en geslachtsnaam op, in afwachting van het koninklijk besluit waarbij de voornamen en de geslachtsnaam van het kind worden vastgesteld.
[Zie ook: BW art. 1:19c]
11. Indien op grond van het tweede tot en met negende lid een kind, wiens vader van adel is, niet zijn geslachtsnaam verkrijgt, gaat de adeldom niet over op dat kind.

12. De geslachtsnaam van kinderen geboren uit een huwelijk met een lid van het koninklijk huis wordt bij koninklijk besluit bepaald.
[Zie ook: *BW art. 1:5 (oud)*; *BW art. 1:20 e.v., 20f*]
13. In het tweede, vijfde en zesde lid wordt onder 'moeder' verstaan de vrouw uit wie het kind is geboren. In deze leden wordt met 'de vader' van het kind en zijn 'vaderschap' gelijkgesteld de moeder die niet de vrouw is uit wie het kind is geboren onderscheidenlijk haar moederschap.

Art. 6

Bewijs van geslachtsnaam

De geslachtsnaam wordt ten aanzien van een ieder dwingend bewezen door de akte van geboorte.

Art. 7

Wijziging geslachtsnaam

1. De geslachtsnaam van een persoon kan op zijn verzoek, of op verzoek van zijn wettelijke vertegenwoordiger, door de Koning worden gewijzigd.
2. Hij wiens geslachtsnaam of voornamen niet bekend zijn, kan de Koning verzoeken voor hem een geslachtsnaam of voornamen vast te stellen.
3. Een wijziging of vaststelling van de geslachtsnaam door de Koning heeft geen invloed op de geslachtsnaam van de kinderen van de betrokken persoon die voor de datum van het besluit meerderjarig zijn geworden of die niet onder zijn gezag staan.
4. Een wijziging of vaststelling van de geslachtsnaam door de Koning blijft in stand niettegenstaande een latere erkenning of een gerechtelijke vaststelling van het ouderschap.
5. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld betreffende de gronden waarop de geslachtsnaamswijziging kan worden verleend, de wijze van indiening en behandeling van verzoeken als in het eerste en het tweede lid bedoeld en betreffende het voor wijziging van de geslachtsnaam verschuldigde recht.
6. Indien Onze Minister van Justitie voornemens is een voordracht te doen voor een koninklijk besluit strekkende tot inwilliging van een verzoek als bedoeld in het eerste of tweede lid, deelt hij dit voornemen schriftelijk mee aan de verzoeker en degene wiens geslachtsnaam is verzocht, alsmede, indien het verzoek op de geslachtsnaam van een minderjarige betrekking heeft, zijn ouders en degene aan wie de minderjarige de geslachtsnaam, waarvan wijziging is verzocht, rechtstreeks ontleent. De schriftelijke mededeling van het voornemen geldt als een beschikking.
[Zie ook: *Ontw. 1.2.4*; *BW art. 63 (oud)*; *BW art. 1:20 e.v.*; *ONBW art. 3*]
7. Onze Minister van Justitie doet de schriftelijke mededeling van het voornemen binnen twintig weken.

Art. 8

Voeren naam van een ander

Hij die de naam van een ander zonder diens toestemming voert, handelt jegens die persoon onrechtmatig, wanneer hij daardoor de schijn wekt die ander te zijn of tot diens geslacht of gezin te behoren.

[Zie ook: *Ontw. 1.2.6*; *BW art. 6:162*]

Art. 9

Voeren geslachtsnaam van (gewezen) echtgeno(o)t(e) of geregistreerd partner

1. Een vrouw die gehuwd is of die gehuwd is geweest dan wel wier partnerschap geregistreerd is of is geweest en die niet is getrouwd na beëindiging van de registratie of is hertrouwd dan wel niet een geregistreerd partnerschap is aangegaan na beëindiging van het huwelijk of opnieuw is aangegaan, is steeds bevoegd de geslachtsnaam van haar echtgenoot of van haar geregistreerde partner te voeren of aan de hare te doen voorafgaan dan wel die te doen volgen op haar eigen geslachtsnaam.
2. Indien het huwelijk door echtscheiding is ontbonden en daaruit geen afstammelingen in leven zijn dan wel indien het geregistreerd partnerschap op de wijze bedoeld in artikel 80c, onder c of d, is beëindigd, kan de rechtbank, wanneer daartoe gegronde redenen bestaan, op verzoek van de gewezen echtgenoot of de gewezen geregistreerde partner aan de vrouw de haar in het eerste lid toegekende bevoegdheid ontnemen.

3. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de man die gehuwd is of gehuwd is geweest dan wel wiens partnerschap geregistreerd is of is geweest en die niet is getrouwd na beëindiging van de registratie of is hertrouwd dan wel niet een geregistreerd partnerschap is aangegaan na beëindiging van het huwelijk of opnieuw is aangegaan.
[Zie ook: BW art. 1:30 e.v., 80a e.v., 150 e.v.; ONBW art. 4; Rv art. 261 e.v., 798 e.v.]

TITEL 3

Woonplaats

Art. 10

1. De woonplaats van een natuurlijk persoon bevindt zich te zijner woonstede, en bij gebreke van woonstede ter plaatse van zijn werkelijk verblijf.
[Zie ook: BW 74 (oud); BW art. 5:134; BW art. 6:41, 116; Rv art. 4, lid 7, 97, 99, 100; Verdrag België art. 3.]
2. Een rechtspersoon heeft zijn woonplaats ter plaatse waar hij volgens wettelijk voorschrift of volgens zijn statuten of reglementen zijn zetel heeft.
[Zie ook: Ontw. 1.3.1; ONBW art. 5; BW art. 2:27, 66, 75, 177, 186, 286; BW art. 5:134; BW art. 6:41, 116; BW art. 8:194, 784; Rv art. 4 lid 2 en 3; Fw art. 2]

Woonplaats

Art. 11

1. Een natuurlijk persoon verliest zijn woonstede door daden, waaruit zijn wil blijkt om haar prijs te geven.
2. Een natuurlijk persoon wordt vermoed zijn woonstede te hebben verplaatst, wanneer hij daarvan op de wettelijk voorgeschreven wijze aan de betrokken colleges van burgemeester en wethouders heeft kennis gegeven.
[Zie ook: Ontw. art. 1.3.2; BW art. 75, 76 (oud); ONBW art. 5.]

Verlies woonstede

Art. 12

1. Een minderjarige volgt de woonplaats van hem die het gezag over hem uitoefent, de onder curatele gestelde die van zijn curator. Oefenen beide ouders tezamen het gezag over hun minderjarige kind uit, doch hebben zij niet dezelfde woonplaats, dan volgt het kind de woonplaats van de ouder bij wie het feitelijk verblijft dan wel laatstelijk heeft verbleven.
[Zie ook: BW art. 78 (oud); BW art. 1:233, 235 lid 4, 246, 378 e.v.; BW art. 6:41, 116]
2. Wanneer iemands goederen onder bewind staan, volgt hij voor alles wat de uitoefening van dit bewind betreft, de woonplaats van de bewindvoerder.
3. Wanneer ten behoeve van een persoon een mentorschap is ingesteld, volgt hij voor alles wat de uitoefening van dit mentorschap betreft, de woonplaats van de mentor.
4. Het eerste, tweede en derde lid zijn niet van toepassing voor zover het betreft de relatieve bevoegdheid van de rechter gedurende een curatele, een bewind als bedoeld in titel 19 en een mentorschap. Hetzelfde geldt indien ten aanzien van een persoon een curatele, een mentorschap of een bewind als bedoeld in titel 19 en tevens een bewind als bedoeld in afdeling 7 van titel 5 van Boek 4 of een bewind als bedoeld in artikel 182 van Boek 7 van kracht zijn en de bevoegde kantonrechter de andere kantonrechter als uitsluitend bevoegde heeft aangewezen.
5. Wanneer de persoon, van wie de woonplaats wordt afgeleid, overlijdt of zijn gezag of zijn hoedanigheid verliest, duurt de afgeleide woonplaats voort, totdat een nieuwe woonplaats is verkregen.
[Zie ook: Ontw. 1.3.3; BW 78a (oud); ONBW art. 5]

Afgeleide woonplaats

Art. 13

Het sterfhuis van een overledene is daar, waar hij zijn laatste woonplaats heeft gehad.
[Zie ook: Ontw. 1.3.4; BW art.80 (oud); BW art. 4:989, 1070, 1075, 1103, 1173; BW art. 6:41, 116, 118, 125; Rv art. 4 sub 6, 126 lid 12; Fw art. 199 lid 2]

Sterfhuis

Woonplaats i.v.m. kantoor of filiaal **Art. 14** Een persoon die een kantoor of een filiaal houdt, heeft ten aanzien van aangelegenheden die dit kantoor of dit filiaal betreffen mede aldaar woonplaats.
[Zie ook: *Ontw. art. 1.3.4a; BW art. 6:41, 116, 118, 125; ONBW art. 5; Fw art. 2 lid 4*]

Gekozen woonplaats **Art. 15** Een persoon kan een andere woonplaats dan zijn werkelijke slechts kiezen, wanneer de wet hem daartoe verplicht, of wanneer de keuze bij schriftelijk of langs elektronische weg aangegane overeenkomst voor een of meer bepaalde rechtshandelingen of rechtsbetrekkingen geschiedt en voor de gekozen woonplaats een redelijk belang aanwezig is. Indien de keuze bij langs elektronische weg aangegane overeenkomst geschiedt, is artikel 227a lid 1 van Boek 6 van overeenkomstige toepassing.
[Zie ook: *Ontw. art. 1.3.5; BW art. 81 (oud); BW art. 1:54 lid 2; BW art. 6:41, 116; BW art. 7A:1576k; BW art. 8:194, 784; ONBW art. 5 lid 2; Rv art. 5 lid 1 sub 1, 11, 99, 122, 126 lid 16, 133 lid 2, 137 lid 3, 287, 439 lid 4, 475 lid 1, 478, 502 lid 2, 514, 546, 565 lid 1 sub 4, 599 lid 3, 602 lid 1 onder sub 2, 606 onder sub 3, 610 lid 3, 662, 667, 847 lid 3; Kadw art. 15, 18, 22, 47, 48, 64, 65, 85, 92; Verdrag België art. 5*]

TITEL 4

Burgerlijke stand

AFDELING 1

De ambtenaar van de burgerlijke stand

Ambtenaar burgerlijke stand **Art. 16**

1. In elke gemeente zijn twee, of, naar goedvinden van burgemeester en wethouders, meer ambtenaren van de burgerlijke stand. Daarenboven kunnen een of meer ambtenaren van de burgerlijke stand worden belast met het verrichten van bepaalde taken. Deze dragen de titel van buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand. Een ambtenaar van de burgerlijke stand, die niet voldoet aan het in het tweede lid bedoelde vereiste van aanwijsbaarheid, wordt niet in aanmerking genomen voor de berekening van het in de eerste zin genoemde aantal.
2. De in het eerste lid bedoelde ambtenaren worden door burgemeester en wethouders aangewezen. Een aanwijzing kan voor een bepaalde tijdsduur geschieden. De aanwijzing eindigt van rechtswege met ingang van de datum waarop de uitoefening van de functie van ambtenaar van de burgerlijke stand of buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand eindigt. Als ambtenaar of buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand is slechts aanwijsbaar de persoon die in de uitoefening van zijn ambt geen onderscheid maakt als bedoeld in artikel 1 van de Algemene wet gelijke behandeling, tenzij het onderscheid is gebaseerd op een wettelijk voorschrift.
3. Ambtenaar van de burgerlijke stand van een gemeente kan slechts zijn een ambtenaar in dienst van die gemeente of een andere gemeente. Buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand kan mede zijn een persoon die geen ambtenaar in gemeentelijke dienst is.
4. De ambtenaar of buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand wordt tot zijn betrekking niet toegelaten dan na voor de rechtbank tot wier rechtsgebied de gemeente behoort waar hij voor het eerst wordt benoemd de navolgende eed dan wel belofte te hebben afgelegd:
'Ik zweer (beloof) dat ik de betrekking van ambtenaar van de burgerlijke stand met eerlijkheid en nauwkeurigheid zal vervullen en dat ik de wettelijke voorschriften, de burgerlijke stand betreffende, met de meeste nauwgezetheid zal opvolgen; dat ik voorts, tot het verkrijgen van mijn aanstelling, middellijk noch onmiddellijk, onder enige naam of voorwendsel, aan iemand iets heb gegeven of beloofd, en dat ik, om iets in deze betrekking te doen of te laten, van niemand enige beloften of geschenken zal aannemen, middellijk of onmiddellijk. Zo waarlijk helpe mij God almachtig'. ('Dat verklaar en beloof ik').

5. Wanneer de eed dan wel belofte, bedoeld in het vierde lid, in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed dan wel belofte als volgt:
'Ik swar (ûnthjit) dat ik de funksje fan amtner fan de boargerlike stân mei earlikheid en soarchfâldichheid útoefenje sil en dat ik de wetlike foarskriften oangeande de boargerlike stân op 'en sekersten neikomme sil; dat ik fierders, foar it krijen fan myn oanstelling, streekrjocht noch midlik, ûnder hokker namme of útwynsel dan ek, oan immen eat jûn of tasein haw, en dat ik, om eat yn dizze funksje te dwaan of te litten, fan gjinien tasizzingen of geskinen, likefolle hokker, oannimme sil, midlik of streekrjocht. Sa wier helpe my God almachtich'. ('Dat ferklearje en ûnthjit ik').
[Zie ook: 511a; Wet RO art. 56; Gemw art. 13, 68; Consulaire wet art. 12]

Art. 16a

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand is belast met het opnemen in de onder hem berustende registers van de burgerlijke stand van akten en de daaraan toe te voegen latere vermeldingen, alsmede al datgene wat de instandhouding van de registers en de zorg voor de toegankelijkheid van de daarin neergelegde gegevens betreft.
2. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand kan uitsluitend worden belast met de taken omschreven in de artikelen 45, 45a, 58, 63, 64, 65, 67, 80a, derde lid, en 80g.

**Taken ambte-
naar burgerlijke
stand**

Art. 16b

Wanneer de ambtenaar van de burgerlijke stand in de uitoefening van zijn ambt op grond van enige bepaling van deze titel of van enige andere titel van dit boek in rechte optreedt, kan hij dit zonder advocaat doen.

[Zie ook: BW art. 1:27, 243 lid 4; Rv art. 111 lid 2 onder h, 255, 278 lid 3, 282, 407 lid 3, 409 lid 1]

Art. 16c

Burgemeester en wethouders bepalen de uren, waarop elk bureau van de burgerlijke stand dagelijks voor het publiek geopend zal zijn. Daarbij wordt, ten einde de werkzaamheden van de ambtenaren van de burgerlijke stand op die dagen zoveel mogelijk te beperken, een afzonderlijke regeling getroffen voor de zaterdag, de zondag, de algemeen erkende feestdagen en de overige daarvoor door burgemeester en wethouders aan te wijzen dagen, waarop gemeentelijke diensten niet of slechts gedeeltelijk zijn geopend.

**Procesbevoegd-
heid**

Openingstijden

Art. 16d

Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld ten aanzien van de door het college van burgemeester en wethouders te treffen voorzieningen ten behoeve van de taakuitoefening door de ambtenaar van de burgerlijke stand, en voorts ten aanzien van al wat verder de taak van de ambtenaar van de burgerlijke stand betreft.

**Nadere regelge-
ving**

AFDELING 2

De registers van de burgerlijke stand en de bewaring daarvan

Art. 17

1. Er bestaan voor iedere gemeente registers van geboorten, van huwelijken, van geregistreerde partnerschappen en van overlijden.
2. Er bestaat in de gemeente 's-Gravenhage, naast de in het eerste lid genoemde registers, een register voor de inschrijving van de in afdeling 6 bedoelde rechterlijke uitspraken.
[Zie ook: BW art. 1:16 lid 1 (oud); BW art. 1:19 e.v., 19 f.e.v., 67, 80a e.v.]

Registers

Art. 17a

1. De registers van de burgerlijke stand worden in het gemeentehuis bewaard totdat zij naar een gemeentelijke archiefbewaarplaats in de zin van de Archiefwet 1995 (Stb. 276) worden overgebracht.
2. De overbrenging naar de gemeentelijke archiefbewaarplaats van de in het gemeentehuis berustende registers van geboorten, van huwelijken dan wel geregistreerde partnerschappen en van overlijden vindt eerst plaats onderscheidenlijk honderd jaar, vijfenzeventig jaar en vijftig jaar na de afsluiting van deze registers.

**Archieven regis-
ters**

Art. 17b

Beheerder archieven

De beheerder van een archiefbewaarplaats als bedoeld in artikel 17a is belast met het bewaren van de onder hem berustende registers, met het toevoegen van latere vermeldingen aan de daarin opgenomen akten en met de afgifte van afschriften en uittreksels van deze akten.

Art. 17c

Inrichting registers

Bij algemene maatregel van bestuur wordt geregeld alles wat verder betreft de inrichting van de registers, alsmede de in artikel 17b genoemde handelingen ten aanzien van die registers.

AFDELING 3

Akten van de burgerlijke stand en partijen bij deze akten

Art. 18

Akten burgerlijke stand

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand mag in de akten alleen opnemen hetgeen ingevolge het bij of krachtens de wet bepaalde moet worden verklaard of opgenomen.
2. Alvorens tot het opmaken van een akte over te gaan, verifieert de ambtenaar van de burgerlijke stand de door partijen bij de akte verstrekte gegevens door raadpleging van de basisregistratie personen en, zonodig, andere daartoe bestemde registers of bevoegde autoriteiten, zonder daarvoor leges verschuldigd te zijn.
3. De ambtenaar van de burgerlijke stand is voorts bevoegd zich, al dan niet in persoon, alle bescheiden te doen vertonen die hij voor het opmaken van de akte of voor de vaststelling van de in de akte op te nemen gegevens noodzakelijk acht.
4. (Nog niet in werking.)
5. Bij algemene maatregel van bestuur wordt geregeld al hetgeen het opmaken van de akten betreft.

[Zie ook: BW art. 1:20c]

Art. 18a

Partijen akte

1. Partijen bij een akte van de burgerlijke stand zijn degenen die aan de ambtenaar van de burgerlijke stand een aangifte doen of te zijnen overstaan een verklaring afleggen betreffende een feit, waarvan de akte bestemd is te doen blijken.
2. Belanghebbende partijen zijn partijen die met hun verklaring enig rechtsgevolg teweeg brengen voor henzelf of voor medepartijen, dan wel voor henzelf en medepartijen.
3. De belanghebbende partijen kunnen zich door een daartoe bij authentieke akte gevolmachtigde doen vertegenwoordigen.
4. Wanneer een gevolmachtigde een verklaring aflegt, geldt hij zowel als de door hem vertegenwoordigde persoon als partij bij de akte.
5. De ambtenaar van de burgerlijke stand mag geen akte verlijden waarin hijzelf als partij of belanghebbende partij voorkomt.

[Zie ook: BW art. 3:39, 60 e.v.]

Art. 18b

Elektronische aangifte

1. Voor de betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid van de elektronische aangifte alsmede het opmaken en de opslag van een akte in elektronische vorm wordt een systeem van gegevensverwerking gebruikt dat:
 - a. de ambtenaar van de burgerlijke stand in staat stelt de juistheid van de identiteit van de aangever vast te stellen;
 - b. de vertrouwelijkheid van de door de aangever verstrekte gegevens waarborgt;
 - c. waarborgt dat elektronische akten als bedoeld in artikel 18, vierde lid, zodanig blijven opgeslagen dat de inhoud toegankelijk is voor toekomstig gebruik en een ongewijzigde reproductie van de inhoud van de akten gewaarborgd is;
 - d. waarborgt dat een bericht, elektronisch afschrift of uittreksel volledig is en niet onbevoegdlijk is of kan worden gewijzigd.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen over het in het eerste lid bepaalde nadere regels worden gesteld.

Art. 18c

1. Blijft een partij bij een akte van de burgerlijke stand of een belanghebbende partij in gebreke de in artikel 18, derde lid, bedoelde bescheiden over te leggen, of acht de ambtenaar van de burgerlijke stand de overgelegde bescheiden ongenoegzaam, dan weigert deze tot het opmaken van de akte over te gaan.
2. De ambtenaar van de burgerlijke stand weigert eveneens tot het opmaken van de akte over te gaan, indien hij van oordeel is dat de Nederlandse openbare orde zich hiertegen verzet.
3. Van een weigering als bedoeld in het eerste of het tweede lid doet de ambtenaar van de burgerlijke stand een schriftelijke, met redenen omklede mededeling aan de partijen bij de akte en de belanghebbende partijen toekomen, onder vermelding van de tegen die weigering openstaande voorziening van afdeling 12 van deze titel. Een afschrift van deze mededeling doet hij aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst toekomen.

[Zie ook: *BW art. 1:20c, 27 e.v., 53 lid 3, 71a; BW art. 3:40*]

Art. 18d

1. Van alle in registers opgenomen akten van de burgerlijke stand wordt een dubbel of een afschrift gehouden, volgens regels, bij algemene maatregel van bestuur te stellen.
2. Bij algemene maatregel van bestuur wordt geregeld alles wat betreft de bewaring van de dubbelen of de afschriften alsmede van de daarop betrekking hebbende latere vermeldingen.
3. Wanneer akten van de burgerlijke stand verloren zijn gegaan of verminkt zijn, wordt ter vervanging van deze akten van de dubbelen van de akten een afschrift gemaakt door een of meer door Onze Minister van Justitie aan te wijzen Centrale Bewaarplaatsen waar de dubbelen bewaard worden. De afschriften treden in de plaats van de verloren gegane of verminkte akten.
4. Er wordt een lijst opgesteld van de akten die vervangen worden, die in de *Staatscourant* wordt gepubliceerd.
5. De kosten voor de vervanging van akten van de burgerlijke stand komen ten laste van de Staat, tenzij het de vervanging van akten betreft die bewaard worden door een gemeente. In het laatstgenoemde geval komen de kosten van vervanging voor rekening van de gemeente.
6. Onze Minister van Justitie kan nadere regels stellen omtrent de wijze waarop de vervanging van de akten dient te worden uitgevoerd.

[Zie ook: *BW art. 1:16 lid 4 (oud); BW art. 1:23c; Consulaire wet art. 14*]

AFDELING 4

De akten van geboorte, van overlijden en de akten houdende attestaties de vita

Art. 19

1. Een akte van geboorte wordt opgemaakt door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar het kind is geboren.
 2. Indien de plaats van de geboorte van het kind niet bekend is, wordt de akte opgemaakt door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar het kind is aangetroffen. Die gemeente geldt als gemeente waar het kind is geboren.
- [Zie ook: *BW art. 1:17 (oud); BW art. 1:4, 6, 20 e.v., 22 lid 1, 25c, 25f, 205, 207, 223, 301; Sr art. 466 e.v.; Consulaire wet art. 12*]

Art. 19a

1. In geval van geboorte op Nederlands grondgebied in een rijdend voertuig of op een varend schip of tijdens een binnenlandse luchtreis met een luchtvaartuig, wordt de akte van geboorte opgemaakt door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar dat kind het voertuig, het schip of het luchtvaartuig

Weigering akte

Afschriften aktes

Geboorteakte

Geboorte in voer- of vaartuig

verlaat, dan wel waar het schip ligplaats kiest. Die gemeente geldt als gemeente waar het kind is geboren.

2. In geval van geboorte tijdens een zeereis met een in Nederland geregistreerd vaartuig, dan wel tijdens een internationale luchtreis met een in Nederland geregistreerd luchtvaartuig, is de gezagvoerder van het vaartuig of het luchtvaartuig verplicht een voorlopige akte van geboorte binnen vierentwintig uur in het journaal in te schrijven in tegenwoordigheid van twee getuigen en zo mogelijk van de vader. De gezagvoerder zendt een afschrift van die akte zo spoedig mogelijk aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage. Deze maakt de akte van geboorte op aan de hand van het ontvangen afschrift, met dien verstande dat hij gegevens die ontbreken of hem blijken onjuist te zijn, zoveel mogelijk aanvult of verbetert. Aan de personen op wie de akte betrekking heeft, wordt een uittreksel van de akte toegezonden.

[Zie ook: BW art. 1:19g; BW art. 8:193 e.v., 783 e.v.]

Art. 19b

Geboorteakte op aanwijzing OM

Indien de plaats of de dag van de geboorte van het kind niet bekend is dan wel indien de naam, met inbegrip van de voornamen, van de moeder uit wie het kind is geboren niet bekend is, wordt de geboorteakte ten aanzien van deze punten opgemaakt krachtens een bevel en overeenkomstig de aanwijzingen van het openbaar ministerie.

[Zie ook: BW art. 1:17 lid 2 (oud)]

Art. 19c

Akte vondeling naar minister

Zijn krachtens artikel 5, tiende lid, van dit boek in de akte een voorlopige voornaam en geslachtsnaam opgenomen, dan zendt de ambtenaar van de burgerlijke stand onverwijld een volledig afschrift van de akte aan Onze Minister van Justitie.

Art. 19d

Twijfel aan geslacht

1. Indien het geslacht van het kind twijfelachtig is, wordt een geboorteakte opgemaakt, waarin wordt vermeld dat het geslacht van het kind niet is kunnen worden vastgesteld.
2. Binnen drie maanden na de geboorte, of, bij overlijden binnen die termijn, ter gelegenheid van de aangifte van het overlijden, wordt onder doorhaling van de in het eerste lid bedoelde akte een nieuwe geboorteakte opgemaakt, waarin het geslacht, indien dit inmiddels is vastgesteld, wordt vermeld aan de hand van een ter zake overgelegde medische verklaring.
3. Is binnen de in het tweede lid genoemde termijn geen medische verklaring overgelegd, of blijkt uit de overgelegde medische verklaring dat het geslacht niet is kunnen worden vastgesteld, dan vermeldt de nieuwe geboorteakte dat het geslacht van het kind niet is kunnen worden vastgesteld.

[Zie ook: BW art. 1:17 lid 2 (oud)]

Art. 19e

Aangifte van geboorte

1. De aangifte van een geboorte kan in persoon of, als deze weg is geopend, elektronisch worden gedaan. Tot elektronische aangifte zijn uitsluitend bevoegd de moeder uit wie het kind is geboren en de vader van het kind.
2. Tot de aangifte in persoon van een geboorte is bevoegd de moeder uit wie het kind is geboren.
3. Tot de aangifte in persoon is verplicht de vader of de moeder uit wie het kind niet is geboren.
4. Wanneer de persoon genoemd in het tweede lid ontbreekt of verhinderd is de aangifte te doen, is tot aangifte verplicht:
 - a. ieder die bij het ter wereld komen van het kind tegenwoordig is geweest;
 - b. de bewoner van het huis waar de geboorte heeft plaats gehad, of indien zulks is geschied in een inrichting tot verpleging of verzorging bestemd, in een gevangenis of in een soortgelijke inrichting, het hoofd van die inrichting of een door hem bij onderhandse akte bijzonderlijk tot het doen van de aangifte aangewezen ondergeschikte.
5. Voor een in het vierde lid, onder b, genoemde persoon bestaat de verplichting alleen indien een onder a genoemde persoon ontbreekt of verhinderd is.